

MEEST VOORKOMENDE ONDERWERPEN DIE IN EEN TESTAMENT WORDEN GEREGLD

Met een testament kunt u zelf regelen wat uw wensen zijn met betrekking tot uw nalatenschap. In onze gesprekken met mensen die het AVL een warm hart toedragen, merken we dat er nog veel onbekendheid is over wat er allemaal in een testament geregeld kan worden. We hebben daarom een lijst opgesteld met onderwerpen waar u over kunt nadenken wat uw situatie is en wat u eventueel zou willen regelen. De lijst is puur een hulpmiddel, voor een volledig advies over uw nalatenschap kunt u het beste contact opnemen met een notaris.

HUWELIJK/GEREGISTREERD PARTNERSCHAP OF SAMENWONEN

Het huwelijk en het geregistreerd partnerschap zijn voor het Erfrecht gelijk. In beide gevallen hoeft de langstlevende geen erfbelasting te betalen als de erfenis minder is dan € 661.328 (cijfers 2020). Wettelijk wordt alles toebedeeld aan de achterblijvende partner. Ook het deel van de kinderen. Zij krijgen een vordering op de achterblijvende (stief)ouder. Over hun erfdeel moet wel belasting worden betaald. Dit wordt gedaan door de (stief)ouder omdat hij of zij al het vermogen heeft gekregen. Soms is dit helemaal niet gewenst of mogelijk. Bijvoorbeeld omdat het vermogen volledig is vastgelegd in een huis. Het is dan verstandig om een testament op te maken. Hier kunnen aangepaste regelingen in vastgelegd worden, bijvoorbeeld met een opvollegaat. De notaris kan u hierover informeren.

Als u gehuwd bent met huwelijkse voorwaarden is het verstandig om deze – net als uw testament – eens in de 5 jaar te laten bekijken door een notaris. Misschien is het bijvoorbeeld wel fiscaal voordeliger om uw huwelijkse voorwaarden aan te passen. Bijvoorbeeld als het meeste vermogen bij een van de partners zit. Bij overlijden moet

over het hele vermogen erfbelasting betaald worden. Door te bepalen dat bij overlijden de huwelijkse voorwaarden eindigen en er een gemeenschap van goederen ontstaat, behoort de helft van het vermogen al aan de langstlevende partner toe en hoeft hierover geen erfbelasting betaald te worden.

Als u samenwoont kan het zijn dat u een samenlevingscontract heeft opgesteld. In het samenlevingscontract heeft u de situatie **tijdens leven** beschreven. Als u overlijdt, is uw partner geen erfgenaam. Uw wettelijke erfgenamen (zie schema) kunnen daardoor bijvoorbeeld uw aandeel in het huis van u en uw partner erven. Alleen door het opmaken van een testament kunt u uw partner tot erfgenaam benoemen.

OVERLEVINGSCLAUSULE

Mocht u wel een partner, maar geen kinderen hebben, denkt u dan ook na over de situatie dat u wel iets voor uw partner hebt geregeld maar vlak na of voor haar/hem overlijdt. Bijvoorbeeld door een ongeluk. Uw bezit gaat via uw partner, volledig naar haar of zijn

familie en niet naar uw eigen familie. Wilt u dat wel? Het is ook mogelijk dat in deze situatie dubbel erfbelasting wordt betaald over dezelfde erfenis. U kunt in de overlevingsclausule bepalen dat uw partner uw enig erfgenaam is, maar niet als deze binnen 30 dagen (mag ook andere termijn zijn) ook overlijdt.

KINDEREN/STIEFKINDEREN

Kinderen

Heeft u kinderen? Dan wilt u hen waarschijnlijk van u laten erven. Hier hoeft u in principe niets voor te doen. Behalve als u hier extra bepalingen in bijzondere situaties voor wilt laten gelden. Deze informatie vindt u hieronder. Het is in sommige situaties echter ook mogelijk dat u 1 of meer kinderen wilt onterven. Dit legt u vast in een testament. Als u de kinderen ontërft, kunnen ze altijd aanspraak maken op hun legitieme portie. Hier kunt u geen wijziging in aanbrengen. Zij moeten hier binnen 5 jaar na overlijden aanspraak op maken. De legitieme portie is de helft van hun gewone erfdeel. U kunt de uitbetaling ervan uitstellen tot na overlijden van uw partner.

Ook kunt u in uw testament een voogd voor de kinderen aanwijzen.

Stiefkinderen

Als u stiefkinderen heeft en deze van u wilt laten erven, dan moet u dit vastleggen in een testament. Uw stiefkinderen erven niet automatisch van u. Als u en de ouder van de stiefkinderen volgens de erfbelasting partners zijn, dan betalen uw stiefkinderen en eigen kinderen hetzelfde tarief aan erfbelasting.

(Stief)kinderen en een bijzondere situatie

In uw testament kunt u rekening houden met speciale situaties rond

uw kinderen. Bijvoorbeeld gehandicapte kinderen of kinderen met een verslaving. U kunt bijvoorbeeld vastleggen dat de erfenis onder bewind komt te staan. Een bewindvoerder beheert dan de erfenis voor uw kind. U bepaalt tot wanneer het bewind duurt. Als uw kind in een zorginstelling woont, bestaat de kans dat hij/zij met de zorgkosten de erfenis moet “opeten”. Hiervoor kunt u een regeling opnemen in uw testament.

DERDEN OF GOEDE DOELEN LATEN ERVEN

Het is altijd mogelijk om van de wettelijke verdeling afwijken omdat u wilt nalaten aan een goed doel of dierbare die volgens de wet geen erfgenaam van u is, bijvoorbeeld een vriend, buurman of het Antoni van Leeuwenhoek. Maar ook uw kleinkinderen, als uw kinderen nog leven. Kleinkinderen hoeven over een bedrag van € 20.946 geen erfbelasting te betalen. Krijgen ze meer? Dan betalen ze daarover wel belasting. Een vriend of buurman hoeft over € 2.208 (cijfers 2020) geen erfbelasting te betalen. En erkende goede doelen betalen helemaal geen erfbelasting. U moet dit echter wel in een testament vastleggen. Zonder testament komen deze partijen nooit in beeld bij de verdeling van de erfenis.

EXECUTEUR

Het is een geruststellende gedachte dat iemand uw zaken na uw overlijden regelt. Deze persoon heet een executeur. Dit kan een familielid, notaris of accountant zijn. Het is noodzakelijk deze executeur in een testament te benoemen. U kunt het niet simpelweg vragen of op een briefje schrijven. In uw testament legt u de naam, bevoegdheden en taken van deze executeur vast, zodat het voor iedereen duidelijk is. Voor het regelen van de begrafenis kunt u een aparte executeur aanwijzen als u dat wilt.

AANGETROUWDE UITSLUITEN ("ZOGENAAMDE KOUDE KANT")

Als u niet wilt dat aangetrouwde familie aanspraak kan maken op uw nalatenschap, dan kunt u dit regelen in een testament. Bijvoorbeeld: u laat geld na aan uw kinderen die in gemeenschap van goederen zijn getrouwd. Als een van hen besluit te scheiden, dan heeft de partner recht op de helft van uw erfenis. In een testament kunt u laten vastleggen dat partners geen recht hebben op uw nalatenschap.

DIERBARE SPULLEN EN HUISDIEREN

Het is mogelijk om specifieke dierbare spullen na te laten aan een bepaald persoon. Ook de verzorging van huisdier kunt u vastleggen. Dit kan in een testament, maar ook in een codicil. Het codicil is een handgeschreven tekst met datum en uw handtekening en hierin legt u uw wensen uit. U hoeft hiervoor niet naar de notaris. Vertel uw nabestaanden wel dat u een codicil heeft. Een codicil wordt snel vergeten of over het hoofd gezien. Soms wordt het niet gevonden.

U kunt geen geldbedragen, waardevolle antieke stukken of schilderijen in een codicil verdelen. Dit kan alleen via testament, bijvoorbeeld door een legaat op te nemen.

Voorbeeld van een codicil:

Ik, ondergetekende, Johanna Hendrika Visser, wonende te Amstelveen, Anne de Vrieslaan 25, geboren op 20 maart 1943, legatier aan:

- 1. Mijn nichtje Annelijne Visser, wonende te Amstelveen, Anne de Vrieslaan 27, geboren te Alkmaar op 17 februari 1960: mijn gouden horloge.*
- 2. Mijn goede vriendin Hanneke van Dijk, wonende te Breda, Hasewindstraat 10, geboren te 's Hertogenbosch op 3 juli 1946: mijn kleine secretaire die in de woonkamer staat.*

Ondertekend te Amstelveen, 14 december 2019

<handtekening>

WENSEN UITVAART

Uw begrafenis of crematie is niet het leukste onderwerp om over na te denken, maar als u uw wensen hiervoor vastlegt, kan dit uw nabestaanden wel helpen in een moeilijke tijd. U kunt de wensen voor uw uitvaart vastleggen in een testament of codicil, op papier bij u thuis of bij uw uitvaartverzekering. De meeste uitvaartondernemingen hebben hiervoor een standaardformulier dat u kunt gebruiken. Let wel op dat uw wensen goed vindbaar zijn in huis of dat uw naasten weten waar u ze bewaart.

EIGEN ONDERNEMING

Als u een eigen onderneming hebt, komen bij de afwikkeling van uw nalatenschap ook zakelijke vraagstukken naar voren. Is er iemand die de onderneming voortzet? Moet hiervoor een vergoeding worden

betaald. Zo ja, hoeveel moet die vergoeding zijn? Misschien is het mogelijk om de bedrijfsopvolgingsregeling die in de Successiewet is opgenomen te gebruiken. Meestal zijn dit complexe situaties en oplossingen. Wij adviseren u om dit met een notaris of uw eigen adviseur te overleggen.

HOGЕ ZORGBIJDRAGE VOORKOMEN DOOR SCHENKEN BIJ LEVEN

De hoogte van de zorgbijdrage wordt mede bepaald door de hoogte van het vermogen. Als de langstlevende partner opgenomen moet worden in een zorginstelling, kan het voorkomen dat de zorgbijdrage de erfenis voor de kinderen “op eet”. Door een zorgbijdrage clausule (WLZ-clausule) op te nemen in uw testament wordt uw erfenis van de kinderen opeisbaar als de langstlevende partner opgenomen moet worden in een zorginstelling. Hierdoor wordt het vermogen van de langstlevende partner kleiner en de zorgbijdrage lager. U voorkomt ook dat uw erfenis wordt opgegeten door de zorg.

OOK BELANGRIJK OM BIJ STIL TE STAAN:

Leeftijd testament:

Heeft u al een testament? Dan hebt u er al een keer over nagedacht en weet u waarschijnlijk ook dat het niet zo ingewikkeld hoeft te zijn. Het is verstandig eens in de zoveel tijd (bijvoorbeeld iedere vijf jaar) uw testament nog eens te lezen om te zien of het nog regelt wat u voor ogen had, of zijn de regels inmiddels veranderd? Of misschien zijn uw persoonlijke omstandigheden gewijzigd en staan er dingen in het testament die niet meer volgens uw wens zijn. Bijvoorbeeld een partner als erfgenaam, terwijl de relatie al beëindigd is.

In 2003 is het erfrecht flink veranderd. Een testament van voor die

datum kunt u het beste nog eens doornemen met een notaris. De kinderen erven wel, maar ontvangen nog niets. Ze krijgen een vordering op de langstlevende ouder of partner. De erfenis wordt na overlijden van de langstlevende uitgekeerd. De langstlevende moet dan wel de erfbelasting voor de kinderen betalen. Mocht al het geld in een huis vastzitten, dan kunt u hier in uw testament een oplossing voor verzinnen.

Levenstestament:

Helaas is er een kans dat u in een situatie terecht komt waarbij u door ziekte of ouderdom niet meer over hun eigen gezondheid of financiën kunt beslissen. U kunt iemand machtigen die u vertrouwt om voor u te beslissen, als u dit overkomt. Deze machtiging legt u bij de notaris vast in een levenstestament. Hierin beschrijft u hoe u de zaken geregeld wilt hebben als u dat zelf niet meer kunt.

CONTACTINFORMATIE AVL FOUNDATION

Wij ontvangen regelmatig schenkingen via testament als bijdrage aan het onderzoek dat in het AVL wordt uitgevoerd. We zijn iedereen die het AVL opneemt in zijn/haar testament heel dankbaar dat zij op deze bijzondere manier aan het onderzoek in het AVL bijdragen.

Mocht u vragen hebben over de onderwerpen in dit informatieblad of zelf interesse hebben of overwegen de AVL Foundation in uw testament op te nemen, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen. **Ellen Coster** (Relatiemanager nalatenschappen) beantwoord uw vragen graag. U kunt haar bereiken via telefoon: **06 – 2022 1388** of mail: **e.coster@nki.nl**. U kunt ons ook bereiken op **fondsenwerving@nki.nl** of het algemene nummer van fondsenwerving **020 – 512 7809**.

Heeft u vragen? Of wilt u een afspraak maken? Neem gerust contact met ons op.

Ellen Coster

e.coster@nki.nl

Tel: 06 2022 1388

Antoni van Leeuwenhoek
Foundation

Plesmanlaan 121

1066 CX Amsterdam

Tel: 020-512 28 56

fondsenwerving@nki.nl

NL26 RABO 0102 900 000

hetAntonivanLeeuwenhoek

hetAVL

www.avlfoundation.nl